Uddannelses- og Forskningsministeriet

Prækvalifikation af videregående uddannelser - Naturvejledning

Udskrevet 12. november 2026

Akademiuddannelse - Naturvejledning - Københavns Universitet

Institutionsnavn: Københavns Universitet
Indsendt: 28/01-2022 13:55
Ansøgningsrunde: 2022-1
Status på ansøgning: Godkendt
Afgørelsesbilag
Download den samlede ansøgning
Læs hele ansøgningen

Ansøgningstype
Ny uddannelse

Udbudssted
Københavns Universitet, Skovskolen, Nødebo, 3480 Fredensborg

Informationer på kontaktperson for ansøgningen (navn, email og telefonnummer)
Peter Stolt, Chef for Videnscenter for Friluftsliv og Bynatur, Tlf. 4041 4039, E-mail: psto@ign.ku.dk

Er institutionen institutionsakkrediteret?
Ja

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?
Nej

Uddannelsestype
Akademiuddannelse

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk
Naturvejledning

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk
Nature Interpretation

Angiv den officielle danske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse
AU i Naturvejledning

Angiv den officielle engelske titel, som institutionen forventer at bruge til den nye uddannelse
Academy Profession (AP) Degree of Nature Interpretation in theory and practice

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Velfærd, undervisning og sundhed

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

Adgang til optagelse på naturvejlederuddannelsen, eller moduler herfra, er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en relevant erhvervsuddannelse, en relevant grunduddannelse for voksne (GVU), en gymnasial uddannelse eller en relevant uddannelse på samme niveau som de førnævnte adgangsgivende uddannelser.

Ansøger skal desuden have mindst 2 års relevant erhvervserfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse eller opnået sideløbende med den adgangsgivende uddannelse, f.eks. en relevant erhvervsuddannelse.

Institutionen optager endvidere ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i henhold til Lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne hare realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne.

Er det et internationalt samarbejde, herunder Erasmus, fællesuddannelse el. lign.?

Ja

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Der er planlagt samarbejde med internationale organisationer, særligt med fokus på de nordiske institutioner Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) – Centrum för naturvägledning, samt muligt samarbejde med den europæiske formidlingsorganisation Interpret Europe.

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?

Dansk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej, undervisningen foregår slet ikke eller i mindre grad på nettet.

ECTS-omfang

60

Beskrivelse af uddannelsens formål og erhvervssigte. Beskrivelsen må maks. fylde 1200 anslag

Formålet er at uddanne personer, som varetager formidling, undervisning, oplevelser og vejledning i og om natur og landskaber.

Grundlæggende kompetencer opnås via obligatoriske moduler, som alle naturvejledere bør bestride. Valgfrie moduler kan frit sammensættes, herunder styrke deltageren i ønskede kompetencer inden for udvalgte områder.

Uddannelsens form er en vekselvirkning mellem teori, træning i naturen, studieopgaver og afprøvning i praksis. Meget af undervisningen foregår i naturen, hvor der samtidig lægges vægt på forståelse og indarbejdelse af udvalgt teori. Forberedelse til undervisningen samt udarbejdelse af studieopgaver sker delvist i studiegrupper.

Uddannelsen vil basere sig på forskning inden for relevante fagområder herunder formidling, pædagogik, didaktik, biologi, landskabsforståelse og metodearbejde.

Uddannelsens erhvervssigte er ansættelse i privat og offentlig regi samt i den frivillige sektor (ngo'er, fonde, kommunal forvaltning, institutioner, museer, outdoor-entreprenører m.v.) mhp. at formidle naturoplevelser professionelt til borgere, kunder, fagprofessionelle, børn&unge, medarbejdere m.v.

Uddannelses struktur og konstituerende faglige elementer

Uddannelsen udgør 60 ECTS. De obligatoriske moduler inkl. afgangsprojektet udgør i alt 35 ECTS. Derudover skal vælges store (10 ECTS) eller små (5 ECTS) valgfag på i alt 25 ECTS.

OBLIGATORISKE MODULER:

Modul 1: Den personlig naturvejleder. Organisering og formidlingsværkstøjer (10 ECTS)

Se uddannelsesstruktur i bilag 1.

Modul 1 er opbygget gennem 2 internater med hver deres tema. Modulet indeholder endvidere afprøvninger i praksis (praktik), projekttid (evt. i studiegrupper), opgaveskrivning og eksamen.

Tema 1: Den personlige naturvejleder

- Hvad er naturvejledning.

- Identitet og formidlingsteknikker, fortælleteknik, brug af drama om improvisationsteknik, supervision og

- fedback, natursyn.

- Reflektere over egen naturvejlederrolle, læreproces og udviklingsmuligheder.

Tema 2: Uderumsledelse, organisering og mange former for læring

- Viden om grundpædagogik, ledelse af uderummet og planlægning af formidling.
- Læringsstile og læringsformer. Kropslig formidling.
- Studieopgaver med afprøvning og beskrivelse af en naturvejledning. Fokus på organisering, styring og formidlingsteknikker.

Modul 2: Dansk natur og målgrupper. (10 ECTS)
Modul 2 er opbygget gennem internater på forskellige lokaliteter i Danmark. Modulet indeholder afprøvninger i praksis (praktik), projekttid (evt. i studiegrupper), opgaveskrivning og eksamen.

Temaer:

- Håndtering af målgrupper og formidling af forskellige naturtyper
- Metoder og tilgange til stedbaseret formidling af skov, kyst, fersk- og saltvand samt lysåbne landskaber.
- Naturforvaltning og adgangsregler.
- Centralt er formidling til forskelige målgrupper med fokus på begreber som transfer, motivation og ejerskab.
- Involverende formidling, leg og fælleskaber.
- At integrere naturvejledning som del af længere forløb og arbejde med progression. At bruge naturvejledning som oplevelse, berigelse og dybere indsigt og læringsforløb.
- Studieopgaver med beskrivelse af og tilpasning til målgrupper, naturtypen samt et fokus på progression og opbyggende forløb.

Modul 3: Projektledelse (5 ECTS)
Modulet indeholder afprøvninger i praksis (praktik), projekttid (evt. i studiegrupper), opgaveskrivning og eksamen.

Temaer:

- Grundlæggende projektledelse, der er vigtig for at understøtte og stimulere tværgående samarbejder samt udviklingsarbejde i grupper og i netværk.

- Eksempler på værktøjer er milepælsplaner, projekttrekanten, interessenthåndtering, opbygning af motivation og ejerskab samt overordnet planlægning.

VALGMODULER:
Valgmoduler giver den studerende mulighed for at sammensætte fag efter eget ønske og skabelsen af sin egen naturvejlederprofil. Der beskrives også forslag til sammensætning af moduler, som særligt styrker den deltageren inden for tre spor.
Mange valgmoduler er opbygget gennem internater, afprøvninger i praksis (praktik), projekttid (evt. i studiegrupper), opgaveskrivning og eksamen.

***Nedenfor beskrives valgmodulerne opdelt efter faglige temaer**:*

Pædagogik, undervisning:

- **Naturvejledning på børneområdet 1-6 år (5 ECTS)**
  For dig der gerne vil blive dygtig til at henvende dig til mindre børn i formidlingen. Du får et indgående kendskab til målgruppen, deres rammer og pædagogiske vilkår, samt egnede formidlingsformer.

- **Udeskole (10 ECTS)** For dig der gerne vil blive dygtig til formidling til unge mennesker. Du opnår indgående kendskab til målgruppen, folkeskolens forenklede fælles mål, formidlingsformer knyttet til forskellige undervisningsfag, kriterierne og metoderne for god udeskolepraksis og ikke mindst begrebet udeskole.

- **Naturintegreret socialt arbejde for udsatte målgrupper (10 ECTS)**
  Et modul, der er rettet mod at integrere naturen i indsatser for målgrupper med særlige behov. Der tages bl.a. afsæt i en narrativ og systemisk teori, hvor du får et mere indgående kendskab til både teori og dens udførelse i praksis. Fokus vil være på øvelser og aktiviteter, der skaber trivsel og mestring. Desuden vil der være en særskilt opmærksomhed på, hvordan oplevelser i naturen kan gøre en forskel og medvirke til transfer til andre kontekster i målgruppens liv.

Natur- og kulturfaglig viden samt formidling:

- **Naturkendskab: Viden om og formidling af livet i skov og det åbne landskab samt livet i havet og ferske vande (10 ECTS)** Gennem teori og praksis får du en dybere indsigt i flora og fauna til de forskellige biotoper. Samtidig trænes du i at formidle denne viden, så den giver naturvejledningens deltagere oplevelser og indsigt i den danske natur samt skabe ejerskab og motivation for at bevare og beskytte naturen.

- **Biodiversitet og klima (5 ECTS)** Et modul der har fokus på nye tiltag inden for naturforvaltning, biodiversitet og re-wilding koblet til muligheder for naturoplevelser og formidling af emnet. Viden om formål, adgangsmuligheder og eventuelle begrænsninger for nogle typer aktivitet og færdsel.

- **Kulturhistorie og en levende kulturformidling (10 ECTS)**
  Gennem tiden har kulturen påvirket og skabt vilkårene for den natur vi har i dag. Samtidig er der gemt utallige spændende historier og formidlingsmuligheder i dette møde mellem mennesker og naturen. På dette modul føres du ind i forskellige tiders kulturmiljøer, deres spor i landskabet samt ikke mindst at arbejde med naturvejledningen i den historiske kontekst.

Konsulent og procesledelse:

- **Naturvejlederen som konsulent (10 ECTS)** Et modul der klæder naturvejlederen på til at lede, facilitere og styre processer i udviklende tiltag.
  Du lærer:

- At facilitere, styre og afholde kurser
- At facilitere forandringer i et samarbejde. F.eks. i et projekt eller i en arbejdsgruppe
- At coache og arbejde med deltagerinvolverende processer
- Et kendskab til fonde og projektbeskrivelser/ projektansøgninger
- At arbejde med udviklingsorienterede og innovative metoder

I din studieopgave kommer du selv til at arbejde mere indgående med beskrivelse og afholdelse af en relevant case.

- **Naturvejledning og planlægning: Naturvejledning og formidlingsplanlægning i større områder, f.eks. nationalparker, naturparker og kommuner (5 ECTS)**
  Du opnår kendskab til planlægning og muligheder for naturvejledningen i et større geografisk område. Herunder: Analysere og vurdere formidlingsmuligheder og oplevelsesmiljøer for forskellige målgrupper; involvere og analysere mulighederne for samarbejde med lokale aktører og interessenter; hvordan arbejde kreativt og innovativt med nye ideer og udviklingsmuligheder. I grupper kommer du til at arbejde i praksis med en case i et udvalgt område.

- **Naturvejledning og samfund: Naturvejledning som svaret på samfundsmæssige problemstillinger (5 ECTS)**
  Aktiviteter og oplevelser i naturen kan justeres og udvikles, så de egner sig til at imødekomme flere samfundsmæssige udfordringer. F.eks. integration, fedme, ensomhed, og rehabiliteringsforløb. Du får et indblik i eksempler og muligheder inden for dette område og skal i mindre omfang selv afprøve en naturvejledning for en relevant målgruppe

- **Entreprenørskab: Oplevelsesøkonomi og turisme (5 ECTS)**
  Et modul med fokus på turisme og naturvejlederen som en vigtig samarbejdspartner og udbyder i denne branche. Hvad er de aktuelle muligheder og behov inden for turismen. Hvilke målgrupper og hvilke formidlingsformer. Samarbejdsflader og netværk.

Øvrige emner:

- **Digital formidling i naturvejledning (5 ECTS)**
  Du lærer om hvordan digitale redskaber kan understøtte naturvejledningen. Det handler bl.a. om produktion af små formidlingsfilm brug af sociale medier samt apps. Igennem undervisningen får du endvidere kendskab til udvalgte de apps og digitale formidlingsmuligheder.

Valgmoduler fra Akademiuddannelsen i Friluftsvejledning:
Der vil være mulighed for at vælge en række moduler fra Friluftsvejlederuddannelsen, som en del af de valgfrie moduler.

- **Lederskab og gruppeprocesser (10 ECTS)** Et modul der arbejder med lederskab og mekanismer der opstår eller er i en gruppe. Der er fokus på hvordan man gennem friluftslivet kan udvikle mennesket i samspil med andre.

- **Bushcraft og håndværk 10 (ECTS)** Et modul der arbejder med at opøve evnen til at bruge hænderne, gamle teknikker og viden om kulturhistorie til at dyrke det enkelte friluftsliv.

Valgmodulerne kan frit sammensættes og evt. vælges, så deltageren kan opnå stærke kompetencer inden for et af disse tre spor:

- **Pædagogik og undervisning**:
  Indenfor 1-7 år, folkeskolen, fortælleteknikker og læringsformer i naturen, udeledelse og stedsbaseret pædagogik.

- **Naturfag og kulturhistorie med tilknyttet formidling**:
  Naturtyper, plantekendskab, landskabsforståelse/-dannelse, kulturhistorie i landskabet, zoologi mm.

- **Naturvejlederen som konsulent og procesleder**:
  Skabelse og planlægning af projekter på kommune-, nationalparkniveau, ol., hvordan kan naturvejledning bidrage i et tværfagligt samarbejde.

Overblik over uddannelsen opbygning (årshjul):
Uddannelsen er en fleksibel, modulopbygget uddannelse, der kan tages intensivt på 1 år eller fleksibelt på 2 eller 3 år.

Se årshjul i bilag 2.

Der vil være et større udbud af valgmoduler, hvorfor nogle valgmoduler kun udbydes hvert andet år.

Uddannelsens mål for læringsudbytte:
Viden - den studerende:

- har indsigt i udvalgte aktiviteter, metodikker, metoder, teorier og begreber i relation til naturvejledning

- har viden om dansk natur og landskab og dennes placering i en pædagogisk, historisk, kulturel, kropslig, samfunds- og sundhedsmæssig sammenhæng

- har indsigt i danske og globale naturvejledningsmetoder og traditioner

- har indsigt i naturvejledningens praksis og teori herunder særligt uderumsledelse, formidlingsroller og håndtering af grupper (gruppedynamik)

- har indsigt i hvordan naturvejledning kan være en del af at bidrage til løsningen af samfundsmæssige udfordringer

- Kan forstå og reflektere over og udvikle metoder til benyttelse i erhvervet på baggrund af udvalgt teori

- Kan forstå og reflektere over hvordan naturvejledning kan være en del af at bidrage til løsningen af samfundsmæssige udfordringer

Færdigheder - den studerende:

- kan varetage, justere og udvikle naturvejledning under skiftende vilkår, i forskellige sammenhænge og i udvalgte aktiviteter
- kan bidrage til og indgå i udvikling af pædagogisk arbejde, samt udvikling af oplevelser rettet mod borgere og turister
- kan planlægge, organisere og gennemføre formidlingsaktiviteter i naturen i relation til den grønne omstilling og i respekt for bæredygtighed samt i forhold til udvalgte samfundsmæssige problemer
- kan formidle faglig viden om dansk natur og landskab ud fra en faglig økologisk forståelse (de naturlige økosystemers dynamik og biodiversitet, viden om naturtyper, planter og dyr)
- kan anvende varierede formidlingsteknikker med baggrund i pædagogik og didaktik til forskellige målgrupper
- kan indgå i tværprofessionelt samarbejde, netværk og være en del af organisering og styring af disse

Kompetencer - den studerende:

- kan beskrive, formulere og formidle problemstillinger inden for naturvejledning og –formidling
- kan varetage og tilpasse praktisk naturvejledning til forskellige målgrupper
- kan analysere erhvervs- og professionsrelaterede problemstillinger samt reflektere over egen praksis i arbejdet med natur, friluftsliv og formidling
- kan varetage rådgivende funktioner og medvirke til systematisk udvikling, dokumentation og evaluering af naturvejledning
- kan samarbejde i projekt- og tværfagligt udviklingsarbejde inden for natur, friluftsliv og formidling.
- Selvstændigt tilrettelægge egen læringsstrategi og udbytte heraf i relevante natur- og friluftsfag-lige sammenhænge

Begrundet forslag til takstindplacering af uddannelsen

Det foreslås at indplacere Naturvejlederuddannelsen på niveau 3. Uddannelsen kræver, at der i de fleste fag er mange øvelser i felten for at kunne opnå de beskrevne kompetencer for gennemført uddannelse. Dette medfører mange konfrontationstimer. Dertil er der et løbende behov for indkøb af udstyr og tjenester.

Forslag til censorkorps

Naturvejlederuddannelsen benytter det af Styrelsen for Forskning og Uddannelse godkendte censorkorps for fagområdet for velfærd, undervisning og sundhed.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil

Bilag til ansøgning_AU i Naturvejledning.pdf

Kort redegørelse for det nationale og regionale behov for den nye uddannelse. Besvarelsen må maks. fylde 1800 anslag

Der er i disse år en voksende interesse for og efterspørgsel efter oplevelser i naturen. Naturstyrelsen og Friluftsrådet melder bl.a. om rekordbesøg i skovene og til de forskellige natur- og friluftsarrangementer og -faciliteter over hele landet.

Efterspørgslen på naturvejlederkompetencer er derfor stigende. Det gælder inden for skoler og daginstitutioner, i forbindelse med naturcentre og naturskoler, i nationalparkerne, i den private sektor m.m. Det er svært at sætte eksakte tal på, men det er tydeligt, at de interviewede aftagere og interessenter forventer enten minimum status quo, at ansætte flere med en baggrund som naturvejleder eller lignende eller behov for efteruddannelse af nuværende personale både i de kommende år og med en tidshorisont på fem+ år.

Eksempelvis påpeger Naturstyrelsen det store paradigmeskifte, hvor erkendelsen af de påtrængende klima- og biodiversitetsspørgsmål vil kræve en stor formidlingsindsats på mange niveauer. I de kommende år etableres op til 15 naturnationalparker og bl.a. statsskovbruget omlægges i stigende grad til urørt skov.

Det er væsentligt at bemærke, at ansatte naturvejledere hos de interviewede aftagere udfylder ganske forskellige funktioner lige fra roller med undervisning, vejledning og formidling til projekt- og ledelsesmæssige roller. Denne alsidighed i ansættelserne er blevet endnu skarpere de seneste år og taler også for gode muligheder for arbejde for fremtidens vejledere.

Samlet set forventer Skovskolen på baggrund af de senere års stigende interesse for natur og friluftsliv samt de gennemførte interviews med aftagere og interessenter en stigende efterspørgsel på naturvejledere eller naturvejlederkompetencer i årene fremover. Denne efterspørgsel gælder i hele landet.

Uddybende bemærkninger

Se behovsundersøgelse i bilag 3 baseret på møder, interviews og støtteerklæringer fra 13 forskellige interessent(grupper).

Underbygget skøn over det nationale og regionale behov for dimittender. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Akademiuddannelsen er tilrettelagt som en modulbaseret efteruddannelse for folk i erhverv. Den er normeret til 1 fuldtidsårsværk (60 ECTS). Baseret på erfaringer med andre efteruddannelser vil en typisk færdiggørelsestid være 2-4 De første dimittender vil således være uddannet ved indgangen til 2025 og stige jævnt til et konservativt balanceniveau på 18-20 dimittender/året inden for 6-8 år. Dette svarer godt til den løbende stigning i efterspørgslen, som vurderes at komme i takt med den politiske prioritering af naturbevaring, - udvikling og –oplevelser, jvf udtalelser fra diverse interessenter i behovsundersøgelsen. Endvidere vil der være et optag af deltagere på udvalgte moduler, som der kun kan gisnes om, da der er tale om et nyt tilbud, der har fået positive tilkendegivelser fra aftagere.

Hvilke aftagere har været inddraget i behovsundersøgelsen? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Skovskolen har som grundlag for behovsundersøgelsen afholdt møder med de tre væsentligste, strategiske interessenter på området, nemlig Friluftsrådet, Naturvejledning Danmark (naturvejlederforeningen) samt Naturstyrelsen. Derudover har Skovskolen gennemført en række interviews med aktører for de forskellige grupper af potentielle aftager af fremtidens naturvejledere. Se en oversigt over afholdte interviews og møder i vedhæftede behovsundersøgelse.

Det skal fremhæves, at flere aftagere og interessenter står i en dobbeltrolle, hvor de både kan ansætte fremtidens naturvejledere i nye stillinger samtidig med, at de bidrager med studerende til naturvejlederuddannelsen som led i en eftervidereuddannelse af eksisterende medarbejdere. Det gælder typisk kommunerne. Konkret har Halsnæs Kommune, som er interviewet i forbindelse med denne ansøgning, netop bevilliget penge til efteruddannelse af pædagoger til naturvejledere.

Hvordan er det konkret sikret, at den nye uddannelse matcher det påviste behov? Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Området for naturvejledning er blevet mere og mere komplekst. Der er behov for en større evne til at forstå (det politiske) landskab, at forstå rammerne, at kunne lede projekter og have indsigt i forvaltning af natur, miljø, klima og sundhed. Det fordrer en bredere faglig pallette, og dermed et større behov for specialisering. Naturvejledere/naturvejledning spænder således over mange områder i dag.

Denne alsidighed i opgaverne hos nuværende naturvejledere taler for, at der i fremtiden er brug for en uddannelse med såvel et større spænd som mere differentierede kompetencer.

Skovskolens efteruddannelse adskiller sig i hovedsagen fra den eksisterende ved at være betydelig mere omfattende, henvender sig til en bredere ansøgerbaggrund, inddrager naturvidenskabelige fag samt tilbyder en række specialiseringer. Blandt de interviewede interessenter opfattes den omfattende og dermed dybere indlæring samt mange specialiseringsmuligheder, som et meget relevant svar på de meget differentierede kompetencer, man vurderer, fremtidens "naturvejledermarked" vil efterspørge.

Beskriv ligheder og forskelle til beslægtede uddannelser, herunder beskæftigelse og eventuel dimensionering. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsen beskæftiger sig med formidling af natur med fokus på pædagogik, sundhed, didaktik samt naturfaglig viden om naturen i Danmark. Den passer derfor godt i uddannelseslandskabet på både Skovskolen og det samlede KU, hvor den vil fungere som en komplementær efteruddannelsesmulighed for en lang række dimittender. Den vil ikke påvirke dimensioneringen af øvrige uddannelser. Naturvejlederuddannelsen vil få et særligt samspil med AU i Friluftsvejledning på Skovskolen. De to uddannelser giver de studerende mulighed for at tone deres faglige profil, og der åbnes for fælles valgfag, hvilket er unikt i branchen.

Skovskolen kan dermed som institution tilbyde akkrediterede efter- og videreuddannelser til den samlede natur- og friluftssektor herhjemme.

I forhold til den eksisterende naturvejlederuddannelse under Naturvejledning Danmark retter den ansøgte akademiuddannelse bredt mod de samme sektorer, men er væsensforskellig ift. omfang (4 gange så intensiv), bredere rekrutteringsgrundlag, dybere naturfaglig fokus samt større diversitet i specialiseringer. Omvendt vil akademiuddannelsens dimittender efterfølgende give en større efterspørgsel på Naturvejledning Danmarks korte kurser.

Uddybende bemærkninger

.

Beskriv rekrutteringsgrundlaget for ansøgte, herunder eventuelle konsekvenser for eksisterende beslægtede udbud. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Uddannelsen henvender sig dels til personer, som i deres nuværende stilling arbejder med naturvejledning, dels personer, som fx har en pædagogisk, sundhedsmæssig, didaktisk eller naturfaglig baggrund, men ønsker at udvide deres faglige profil.

Fx pædagoger fra institutioner, som anvender naturen i deres virke. Fx naturfagslærere, som vil bringe naturen mere i spil i undervisningen. Fx naturvidenskabelige kandidater, som ønsker at bringe deres faglighed i spil på en anden måde.

Endvidere forventes ansøgere, der af personlige grunde ønsker at skifte retning. Endelig forventes akkrediteringsstemplet i sig selv at tiltrække studerende.

I forhold til den eksisterende private naturvejlederuddannelse vil den akkrediterede AU-uddannelse rekruttere fra en større målgruppe. Dette skyldes flere faktorer som større og flere behov for forskellige naturvejlederkompetencer hos fagpersonale, flere specialiseringsmuligheder, flere fag og mere intensiv fordybelse og praksisafprøvning, som taler til et større aftagergrundlag.

Den private uddannelse optager alene kursister, som allerede arbejder med naturvejledning (eller lignende) eller som er nyansat til at arbejde med naturvejledning.

Beskriv kort mulighederne for videreuddannelse

Akademiuddannelsen i Naturvejledning er i sig selv designet som en videreuddannelsesmulighed, normeret til et studieår, men vil typisk blive taget i moduler over flere år. Under uddannelsen vil det, som nævnt, være muligt at tage valgfag på Akademiuddannelsen i Friluftsvejledning, ligesom man efter endt naturvejlederuddannelse kan tage enkeltmoduler på friluftsvejlederuddannelsen. Disse to efteruddannelser udgør således også videreuddannelsesmuligheder for hinanden. Ligeledes tilbyder Naturvejledning Danmark løbende en række korte kurser, som naturligt vil være samlingspunkt for såvel foreningens egne uddannede som for Skovskolens dimittender.

Forventet optag på de første 3 år af uddannelsen. Besvarelsen må maks. fylde 200 anslag

Der forventes et optag på ca. 20 studerende om året de førte tre år.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler. Besvarelsen må maks. fylde 1200 anslag

Ikke relevant.

Øvrige bemærkninger til ansøgningen

.

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Godkendt

Ansøgningsrunde

2022-1

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

A8 Godkendelsesbrev.pdf

Samlet godkendelsesbrev - Upload PDF-fil

Bilag 1 **Oversigt over studiestruktur**

Bilag 2 **Oversigt over uddannelsens årshjul**

Bilag 3 **Behovsundersøgelse for ny akademiuddannelse i Naturvejledning**

Bilag 1 Oversigt over studiestruktur

Obligatorisk modul 1 (10 ECTS) Den personlige naturvejleder	
Obligatorisk modul 2 (10 ECTS) Dansk natur og målgrupper	
Obligatorisk modul 3 (5 ECTS) Projektledelse	
Valgmodul (5 ECTS)	Valgmodul (10 ECTS)
Valgmodul (5 ECTS)	Valgmodul (10 ECTS)
Valgmodul (5 ECTS)	Valgmodul (10 ECTS)
Valgmodul (5 ECTS)	Valgmodul (10 ECTS)
Valgmodul (5 ECTS)	Valgmodul (10 ECTS)
Obligatorisk afgangsmodul (10 ECTS) Afgangsprojekt	

Bilag 2 Oversigt over uddannelsens årshjul

Årshjul	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Obl. Modul 1											
Obl. Modul 2											
Obl. Modul 3											
Valg moduler 5 ECTS											
Valgmodul 10 ECTS											
Valgmodul 10 ECTS											
Afgangsprojekt											

Bilag 3

Behovsundersøgelse for den nye akademiuddannelse i Naturvejledning.

Generel stigende interesse for natur og naturvejledning

Der er i disse år en voksende interesse for - og efterspørgsel efter - oplevelser i naturen. Naturcentre og naturskoler, naturorganisationer og -foreninger, private virksomheder og selvstændige oplever en stigende søgning til deres tilbud i form af ture, arrangementer, foredrag m.m. Tilsvarende oplever vi på Københavns Universitet, Skovskolen et stigende behov og interesse fra skoler, daginstitutioner og specialinstitutioner om at anvende øvelser og aktiviteter i naturen i deres arbejde.

Naturen og friluftslivet er i det hele taget i fokus, og mange flere mennesker i alle aldre søger ud. Denne udvikling er blevet forstærket i de snart 2 år under coronaepidemien, og Naturstyrelsen og Friluftsrådet melder om rekordbesøg i skovene og til de forskellige natur- og friluftsarrangementer og -faciliteter over hele landet.

> "Kommunen oplever i disse år en stigende interesse fra borgere, herunder forældre og børn i vores skoler og institutioner, for at bruge naturen aktivt. Det indebærer, at kommunen forudser et øget behov for mennesker med formidlingsmæssige kompetencer, der kan introducere til brugen af naturen på en bæredygtig måde, som samtidig giver et udbytte for både børn og voksne."
> *Borgmester Kirsten Jensen, Hillerød Kommune*

Efterspørgslen på naturvejlederkompetencer er tilsvarende stigende i en række sektorer. Tendensen har udviklet sig over de senere år og er ligeledes blevet særligt tydelig i forbindelse med corona. Det gælder inden for skoler og daginstitutioner, i forbindelse med brug af naturcentre og naturskoler, i nationalparkerne, i den private sektor og knyttet til fysisk og mental sundhedsfremme med tilbud fra sundhedssektoren og private aktører.

Københavns Universitet, Skovskolen har interviewet og drøftet behovet for denne nye efteruddannelse med en række interessenter og potentielle aftagere af de uddannede kandidater. Udtalelser, interviews, støtteerklæringer m.v. er kondenseret i dette notat. Se listen over kontakter sidst i notatet.

Aktører og interessenter melder samstemmende om en stigende politisk interesse for området. De forventer således minimum status quo, men generelt et større ansættelsestræk med en baggrund som naturvejleder eller lignende både i de kommende år og med en længere tidshorisont på fem år eller mere.

Eksempelvis forventer Naturstyrelsen, at der bliver et væsentligt større behov for naurformidling i offentligt regi i de kommende år i takt med, at der etableres op til 15 naturnationalparker og i takt med, at statsskovbruget i stigende grad omlægges til urørt skov.

Samtidig med efterspørgslen hos aftagerne er der også en individuel interesse og behov for en uddannelse indenfor friluftsliv og naturformidling. Både den eksisterende, private naturvejlederuddannelse, friluftsvejlederuddannelsen samt professionsbacheloruddannelsen i Natur og Kulturformidling på Skovskolen har i de senere år oplevet en stigning i antallet af ansøgere, som ønsker at skifte retning i deres liv inklusive job / karriere / faglige profil, og som ønsker at have større fokus på naturen i deres arbejde.

Behovet for en naturvejlederuddannelse med en mere mangfoldig disciplin

Det er væsentligt at bemærke, at ansatte naturvejledere, hos de interviewede aftagere, udfylder ganske forskellige funktioner lige fra roller med undervisning, vejledning og formidling til projekt- og ledelsesmæssige roller.

> "Der er større behov for specialiseringer i feltet. Man arbejder i højere grad på tværs. Naturvejledere er blevet en mærkelig gruppe af mennesker der skal kunne rigtig mange ting. Vi skal forstå landskabet omkring os og sætte det i en politisk ramme."
>
> *Klaus Melbye, leder af Vadehavscentret*

Naturvejlederområdet er blevet mere og mere komplekst med flere funktioner og som indgåelse i varetagelse af flere samfundsmæssige behov. Det er blevet nødvendigt med en større evne til at forstå det politiske landskab, at forstå rammerne, at kunne lede projekter og have indsigt i forvaltning af natur, miljø, klima og sundhed. Det fordrer en bredere faglig pallette. Naturvejledning er endvidere gået fra primært en enkeltmandsaktivitet til en flermandsvirksomhed, hvilket kræver et større behov for specialisering.

Naturvejledere/naturvejledning er således et felt der i dag spænder over mange områder. Nogle er i felten, hvor formidling, konkret naturvidenskabelig indsigt og forståelse af gruppeprocesser er vigtig. Andre sidder mere bag skrivebordet og skal forstå den politiske kontekst, skal projektlede i en forvaltningsmæssig kontekst samt kommunikere og fortolke, således at fx borgerinddragelsen bliver reel. Endelig fylder hele oplevelsesøkonomien mere både politisk og økonomisk, hvorfor fremtidens naturvejleder også i stigende grad skal mestre tværfagligt samarbejde. Denne alsidighed i ansættelserne hos nuværende naturvejledere taler for, at der i fremtiden er brug for naturvejledere med såvel et større spænd som mere differentierede kompetencer.

Det betyder samtidig, at der også efterspørges naturvejledere med mere forskellige grundfagligheder, dvs både vejlednings- og formidlingskompetencer bygget oven på en naturfaglig (biologisk, geologisk, skovteknisk) baggrund, og en overbygning på fagligheder såsom pædagogik, kommunikation, psykologi, forvaltning m.v.

Det skal bemærkes, at flere aftagere og interessenter står i en dobbeltrolle, hvor de både kan ansætte fremtidens naturvejledere i nye stillinger samtidig med, at de bidrager med studerende til naturvejlederuddannelsen som led i en eftervidereuddannelse af eksisterende medarbejdere. Det gælder typisk kommunerne. Konkret har Halsnæs Kommune, som er interviewet i forbindelse med denne ansøgning, netop bevilliget penge til efteruddannelse af pædagoger til naturvejledere.

Responsen på forslaget til en ny akademiuddannelse i naturvejledning.

Forslaget til den nye 1-årige akademiuddannelse skal ses om et udbygget, bredere og mere intensivt supplement til det eksisterende uddannelsesudbud fra Naturvejledning Danmark, og som Skovskolen har bidraget til i en årrække. Skovskolens efteruddannelse adskiller sig i hovedsagen fra den eksisterende ved at være betydelig mere omfattende, henvender sig til en bredere ansøgerbaggrund, inddrager naturvidenskabelige fag samt tilbyder en række specialiseringer.

Blandt de interviewede interessenter, opfattes den omfattende og dermed dybere indlæring, samt de mange specialiseringsmuligheder, som et meget relevant svar på de meget differentierede kompetencer, man vurderer, fremtidens "naturvejledermarked" vil efterspørge.

"Det jeg godt kan lide ved den uddannelse er, at den er så alsidig og fleksibel, så den kan passes ind der, hvor behovet er."
Birthe Øland, institutionsleder, Halsnæs Kommune

"Tematiserede valgmoduler og i det hele taget mulighed for i højere grad at sammensætte personligt studieforløb vil være et stort plus, fordi det gør uddannelsen mere agil i en politisk omskiftelig tid"
Lene Lie, HR-teamleader, Naturstyrelsen

Flere kommuner fremhæver muligheden for at opøve kompetence i naturintegreret socialt arbejde for udsatte målgrupper, idet der ses et voksende potentiale, hvor specialpædagogiske kompetencer skal kunne interagere med naurfaglig viden og forståelse.

Endvidere hilses det i sig selv velkomment, at det er en egentlig akkrediteret efteruddannelse fra en uddannelsesinstitution. Det opfattes som en anerkendelse og en dybere formalisering. Tilbagemeldingen er, at det ses som et kvalitetsstempel, og at et universitetspapir kan være meget attraktivt for nogen. Og endelig, at Skovskolens faglige kompetence står helt centralt for mange i branchen.

"Sammenlagt hilser Odense kommune det derfor velkomment med Skovskolens initiativ, idet vi særligt hæfter os ved, at Skovskolens uddannelse er nyskabende ved;
- at den muliggør specialisering i en natursocial retning
- at den muliggør, at medarbejdere uden naturfaglige kompetencer kan tage en naturvejlederuddannelse
- at den er akkrediteret
- at den ligger tæt op ad Skovskolens eksisterende friluftsvejlederuddannelse, hvorved studerende vil kunne tage valgfag herfra."

Hanne Dollerup, Administrerende direktør, Børn- og Ungeforvaltningen

Det blev fremhævet i interviewrunden, at godkendt anvendelse af lokale kompetencemidler nogle steder kobles sammen med om uddannelsen/kurset er ECTS-båret.

Ikke mindst lægges der vægt på, at uddannelsen giver et bredere og dybere teoretisk fundament, at det faglige så at sige går hånd i hånd med det formidlingsmæssige samtidig med at det praktiske håndværk opøves.

Det bliver imidlertid også fremhævet, at det dybere og mere teoretiske anslag ikke er attraktivt for alle, og at det således er godt, at den eksisterende uddannelse under Naturvejledning Danmark har et solidt praktisk afsæt, som der også stadigvæk er brug for. I det hele taget ser flere interessenter det som en styrke, at der vil være to distinkte uddannelser med forskellige profiler. Endvidere afholder Naturvejledning Danmark korte kurser, som kan udgøre en supplerende udbygning af kompetencer for kandidater fra begge uddannelser.

Naturvejledning Danmark ønsker således også Københavns Universitet alt godt med den nye uddannelse, men kan for nærværende ikke se et konkret samarbejde om en ECTS-baseret uddannelse.

Stigende efterspørgsel efter naturvejlederkompetence.

Samlet set forventer Skovskolen på baggrund af den stigende interesse for natur og friluftsliv samt de gennemførte interviews med aftagere og interessenter en fortsat stor og stigende efterspørgsel på naturvejledere eller naturvejlederkompetencer i årene fremover. Ud over den eksisterende kortere uddannelse, bliver der brug for den nye, længere og akkrediterede uddannelse. Der er et marked for specialiseringer, for specialkompetencer, for den stærke naturfaglige praktik i felten, for den tværfaglige projektledelse i oplevelsesøkonomien osv. Da det grundfaglige niveau udvides såvel som den faglige diversitet med styrkelse af foretrukne kompetencer styrkes i den nye uddannelse, giver det bedre rekrutteringsmuligheder for aftagere samt udvidede muligheder for relevant efteruddannelse af personale.

> "Jeg vil vurdere, at jeg skal ansætte 1-2 personer mere. Der er mere fokus på forvaltning af natur, og jeg kan ikke se andet end at kommunerne også har behovet."
> *Jacob Flintholm, leder af Holbæk Naturskole*

> "Hos mig, har jeg folk med mange forskellige baggrunde. Men fælles skal man have en viden om hvordan tingene fungerer i kommunal kontekst [..]Det er en type naturvejledere jeg vil prioritere at ansætte. Denne uddannelse vil give nogle absolutte plus i forhold til den profil."
> *Henrik Gretoft, leder af Afdelingen for Bæredygtig Udvikling, Københavns Kommune*

Behovsundersøgelse - oversigt over kontakter

Friluftsrådet
Møde afholdt med Friluftsrådets formand Niels-Christian Levin Hansen og direktør Winni Grosbøl.

Halsnæs Kommune
Interview med Birthe Øland - institutionsleder

Hillerød Kommune
Drøftelse og støtteerklæring fra Borgmester Kirsten Jensen og Lisbeth Rindom, Direktør for Børn, Skole, Familier og Kultur

Holbæk Naturskole
Interview med leder Jacob Flintholm

Københavns Kommune
Interview med Henrik Gretoft, leder af Afdelingen for Bæredygtig Udvikling

Nationalpark Thy
Interview med sekretariatschef Else Østergaard Andersen

Naturstyrelsen
2 møder afholdt med Naturstyrelsens direktion. Støtteerklæring modtaget.

Naturvejledning Danmark
Møde afholdt med formand og uddannelsesudvalg.

Odense Kommune
Drøftelse og støtteerklæring fra Administrerende direktør Hanne Dollerup, Børn- og Ungeforvaltningen

Slagelse Naturskole
Interview med naturskoleleder Tine Nord Raahauge

Sønderborg Kommune
Interview med Andreas Hermann, leder af naturvejledningen

Vadehavscentret
Interview med centerleder Klaus Melbye

Viborg Kommune
Interview med Vibe Wickles, leder af naturskolen

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Københavns Universitet
psto@ign.ku.dk
ku@ku.dk

Godkendelse af ny uddannelse

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Københavns Universitets ansøgning om godkendelse af ny uddannelse, truffet følgende afgørelse:

Godkendelse af akademiuddannelse i naturvejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 20, stk. 1, punkt 1. i bekendtgørelse nr. 1558 af 2. juli 2021 med senere ændring om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser og § 4 i bekendtgørelse nr. 271 af 22. marts 2014 om særlige betingelser for godkendelse af udbud af erhvervs-akademiuddannelser, professionsbacheloruddannelser, akademiuddannelser og diplomuddannelser.

Da Københavns Universitet er positivt institutionsakkrediteret gives godkendelsen til oprettelse af uddannelsen.

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Udbudsgodkendelsen kan bortfalde efter § 15 h i lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, jf. lovbekendtgørelse nr. 1038 af 30. august 2017.

Uddannelsen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse nr. 985 af 28. juni 2018 om akademiuddannelser. Uddannelsen er endvidere omfattet af fælles studieordning, der udarbejdes af godkendte udbydere af uddannelsen efter reglerne i bekendtgørelsens § 16.

Hovedområde:
Velfærd, undervisning og sundhed

Titel:
Uddannelsens titel fastlægges til:

Dansk: AU i naturvejledning
Engelsk: AP Degree of Nature Interpretation in Theory and Practice

Udbudssted:
Uddannelsen udbydes på Skovskolen Nødebo i Fredensborg.

27. april 2022

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Uddannelsesudbud og Optag

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 7231 7800

www.ufm.dk

CVR-nr. 3404 2012

Sagsbehandler
Camilla Badse
Tel. 72 31 86 16
cba@ufm.dk

Ref.-nr.
22/05031-6

Sprog:
Ministeriet har noteret sig, at uddannelsen udbydes på dansk.

Normeret studietid:
Efter § 6 i bekendtgørelse nr. 985 af 28. juni 2018 om akademiuddannelser fastlægges uddannelsens normering til 60 ECTS-point.

Takstindplacering:
Uddannelsen takstindplaceres på følgende niveau: Takst 8
Aktivitetsgruppekode 4217

Koder Danmarks Statistik:
UDD: 3877
AUDD: 3877

Censorkorps:
Ministeriet har noteret sig, at uddannelsen tilknyttes Censorkorps for Velfærd, Undervisning og Sundhed.

Adgangskrav:
Jf. § 5 bekendtgørelse nr. 985 af 28. juni 2018 om akademiuddannelser er følgende adgangskrav gældende:

1) Relevant erhvervsuddannelse.
2) Relevant grunduddannelse for voksne (GVU).
3) Gymnasial uddannelse.
4) Relevant uddannelse på mindst samme niveau som nr. 1-3.

Stk. 2. Ansøgere skal have mindst 2 års relevant erhvervserfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Relevant erhvervserfaring, som er opnået sideløbende med den adgangsgivende uddannelse, jf. stk. 1, nr. 1, medregnes ved optagelse på akademiuddannelsen.

Stk. 4. Uddannelsesinstitutionen optager ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i henhold til § 15 a i lov om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne i stk. 1. Relevant erhvervserfaring, som er opnået sideløbende med den adgangsgivende uddannelse, når denne anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne efter stk. 1, kan samtidigt anerkendes.

Med venlig hilsen

Camilla Badse
Specialkonsulent

Nr. A8 - Ny uddannelse – prækvalifikation (Forår 2022)			**Status på ansøgningen:** Godkendt	
Ansøger og udbuds-sted:	København Universitet, Skovskolen (Nødebo, Fredensborg)			
Uddannelsestype:	Akademiuddannelse			
Uddannelsens navn (fagbetegnelse):	Naturvejledning			
Den uddannedes titler på hhv. da/eng:	- AU i Naturvejledning - Academy Profession (AP) Degree of Nature Interpretation in theory and practice			
Hovedområde:	Velfærd, undervisning og sundhed		**Genansøgning:** *(ja/nej)*	Nej
Sprog:	Dansk	**Antal ECTS:**	60 ECTS	
Link til ansøgning på http://pkf.ufm.dk:	http://pkf.ufm.dk/flows/d27c7e58d4676d989eb9e6bb67045666			
RUVU's vurdering på møde d. 18. marts 2022:	RUVU vurderer, at ansøgningen opfylder kriterierne som fastsat i bekendtgørelse nr. 1558 af 2. juli 2021 bilag 4 med senere ændringer om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser. RUVU vurderer, at ansøgningen påviser, at der er behov for uddannelsen, bl.a. grundet et voksende fokus på og interesse for naturen. Dette må forventes også at afstedkomme en øget efterspørgsel efter personer med kompetencer inden for naturvejledning og -formidling. RUVU noterer sig, at Københavns Professionshøjskole er blevet hørt over ansøgningen og ikke støtter op om etableringen af uddannelsen i regi af Skovskolen, Københavns Universitet. Det er dog RUVU's vurdering, at den ansøgte uddannelse, der er en efter- og videreuddannelse med deltagerbetaling, vil være rettet mod en anden målgruppe end de beslægtede heltidsuddannelser, som Københavns Professionshøjskole udbyder. Uddannelsen vurderes således ikke at forringe vilkårene for eksisterende uddannelser i området. RUVU vil dog opfordre de to institutioner til et fremadrettet samarbejde.			